

Эрдэм нуралсалай шэнэ шатада

НЮТАГНАЙ ХААНАНАА ЭХИТЭЙБ?

(Багшын ажалай ветеран Х. Б. Шираповатай хөөрлөдөөн)

класс оюудынгоо таага-на-бинедгүй үлдэгдэн. Гурба-дахин хонон гэхэд, хургуу-линийн интернадай байшан-гай байра дууран бүтээгдэ-ж, тэндэ байрладаг үхи-бүүднэй ехэ амарба гэжэ тэмдэглэхээр.

«Инстинктивный» гэжэ ажа-ху оюудынгоо хуушан хо-ёр дахиа контороёо задал-жа, малшадай үхибүүдтэ ехэ интернадай байшан болгон бариханайнш найшаалтай. Тэрэ гэр соош хэрэгтэй юм-н хуу бин юм. стоволо, амаралтын таагауд гэхэ м-тэ гээд олон даа. Үхэдөө-хынь дулаан байха ёһотой, Сельсовет болон больничны түшиглэлийн халаала (ноче-гардаж) интернадай байшан холбогдонхой.

КОРР: Үнхөөрөөшье, ехэ байшан болоо. Эндэ байгаад, наана амар хуража байхаар. Энэ жэлдэ танаа хургуу-линийн нэгдэхийн кластас олон хүн эрээ гү? Тосхондотнай зонинь нишэ, тиншээ зөөжэ, хурагшадтай үсөөрнэгү гү?

Х. Б. Ширапова: Угы, Энэ жэлдэ, Сидэ оюудодо-хынь гайхалдаада, аяар та-Син нэгэн хүн нэгдэхийн кла-стас ороо. Эмнэйл тусхай тулалта, рекорд болоно ха юм. Икшээлхэдэ, дүшэн хүн байгаа. Ураандаа хура-хан аха класс, үнхүүршэ хабартаа хургуулиа дүр-гэжэ, маанадаа ехэ барьул-даа гэшил. «Хаанааа эрээ-биш?» гэжэ абитуриентүү-дье хурааггүй, харин «юм

мэдэхэбиш?» гэжэ шалгадаг зал Сага юм. үндэршье бэ-шэ. Зунай үедэ зайн галаар гагнадаг хүншье олдоогүй. Дулаанай үедэ хэдгээгүй сантехникын хүдэлмэри үбэ-лдөө хэхэй бүришье наа, хүн-дэ бэрхэтэй байдаг ха юм. Манай хургуули ехэ, тин-мэхээ барилдаашадай зал хээээдэшье спортзалай орой-до боложо үгэхэгүй. Маанад-та ехэ, тодо, бодото хэм-бүүрээр барихан байшан хэ-рэгтэй. Үхибүүдэй волейбол, баскетбол болон бусад на-даа наадахаар зал тон хэрэг-тэй шуу. Хэсээлүүдээ гадна элдэб секцинуудыэ эм-хидхэхэ хэрэгтэй.

КОРР: Тинхэл даа. Та-най тосхондо болодог бас-кетбол наадада бүхэ райо-ний хургуулинуудтаа коман-данууд эржэ, схэл шанга тэмсэл болодог юм. Энэ асуудал шийдхэгдэхэ зэргэ-тэй. Соёлгой талаар ямар ажал түсэблэгдэнэ?

Х. Б. Ширапова: Долгор Анатолевна Доржиева эхнэ классууднаа аха классууд хүртээр гурбан булаг суг-лууддаг, тин тэднээхэ хур-гуулинийн хатарай ансабль бүридхэдэг юм. Унгар-шэ жэлдэ манай хурагшад уран хайханай харалаар район соогоо гурбадахин хуу-ри эзлэхэ, тусхай дипло-мундаа хүрээ юм. Гадна тосхондой соёлгой байшангай ажилшан В. Дор-жиев шадамар, хүжэмдэ бэрхэ үхибүүдэмнэй ду-най-инструментальна ан-самблыдаа абажа, хүгжэм,

дуунда хургадаг. Тингээд ише хургуулиамай элдэб янзын кружогууд хүдэлдэг. Эрэхэ жэлдэ бидэ хургуу-линигаа музейдэ амаараа набаат олохо гэжэ хөөр-лөдхөйдн. Тэрэ музеймнэй үүнэй бин болоно аад, өө-рлингөө кабинетгүй байжа, юмжээ нишэ, тиншээ зөөл-гэдэг хэн. Экспонадуудын үгы боложо болохо.

Тосхоймнай хургуулин хургуулинууд нимэ байгаа даа. Түүрүшээр хараад үзэ-хэдэ, байл шухалшынь бэ-шэ гээшэ гү гэжэ ханахаар, Зүүгөөр шэнжэлэн хараад үзэе наамнай, тус асуудал-нууднэй аяхаатар шухала байха.

Эхэ хотын хургуулинууд-та хургуулиа дүүргэнэ ша-бинарий али хургуулиа до-оорб гэжэ тэрэ доно м-дэдэ байдаггүй байна. Тэ-дээнэйгээ дээдэ хургуулин студентгүй болонодо ин-гэжэ ман шэнгээр омогор-холог юм гү?

Эндэ хургуули ба тосхо-ной ажилшад дундахин хнэ барисаан абааар лэ элрив. Хээээдэ багшанар ингэжэ мэргэжэлэйгээ сэн дээрэ үргэнэб? Бага балшар үхибүүдыэ класснаа кластас оруулжа, хажуудан абаха-даа гү? Али ажахы хургуу-ли хоерингоо хамта бо-лоод, хурагшадта хамхалса-хадан гү?

Абааар нэгэ харюу үгэ-рөө бэшэ ха даа. Тингэ-бэшэ хаража байнаб: түр-рэл нотагша инсэнгынхид холондоггүй, тосхойн зон олон болоно. хургуулин нэгдэхин кластас хурагшад улам эмзэнэ.

Манай штатнабшэ кор-респондент С. ДОРЖИЕВ эхэ хөөрлөдөө хэб.

Яруунын аймагай Инсэнгэ нотаг,

Уншагша асуудал табина

Дондог Иринчинов—Пржевальскийн газаршан

нэй хуби заяанинь буряад хүнэй омогорхон уншамаар бэшгээдэгү гориткой боти ном байха гэжэ эти-гэдэгдн. Тээ тэрэнэй ажабалдан тухай эзэ асуудалнуудта хароусан, анхалар та-тама, ноирхойтой ном хэн бэшэхэ гэшээб? Түрэл буряад тала, дайдаана хо-ло угсаата зонийгоо нэрэ дээрэ үр-гэжэ, ябан эрхэм хүнүүдэйгээ ажа ядалынш мэдэжэ, нэрэ, алдары-ень наана ябаха ёһотой бэшэ гүбдн? Т. ЛАМБАЕВ.

РЕДАКЦИЙЛА: Манай уншагша, мүн эдэхитэй бэшгээ Тимур Ламбаевый табинан асуудал бутланай-най зүрхэ, сэдхэл дайража, ноирхо-лой түрүүлнэ. Тинхэлээ үгэ залга-жалхан түрэлхиднөө эхилээд, түүхэ шийжэлгээшье, багшанарынь, нота-гайн хургуулин хургалшье Дон-дог Иринчинов тухай мэдэнэ, дуула-нааа манай редакция мэдэсэхейт-най гуйнабди.

ЭРДЭМ НУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ШАТАДА
НЮТАГНАЙ ХААНАНАА ЭХИТЭЙБ?
(Багшын ажалай ветеран Х. Б. Шираповатай хөөрлөдөөн)

ГЕНЕРАЛЬНА САМБЛЕЙН СЕССИ

ЭХИЛЭЭ

Россин суута хубуудэй нэгэн, агуу-ехэ алишалагша, географ, Туб Азияне шэнжэлгэшэ Николай Михайлович Пржевальскийн наба барааар ноир-чинэ 1-дэ 104 жэл болохоно. «Эзэгэ орон» гэжэ номойнгоо нэгэ бүлэгтэ Василий Песков Н. М. Пржевальский тухай ингэжэ бэшэнэ. «Пржевальскийн шэнжэлгэ хэжэ, 33 мянган километр ябаа, Төрөн-нэйгээ 20 мянган километр замыэ түрүүлэн карта дээрэ тэмдэглэжэ. Азийн хүнэй хуураар гэхигээгүй олохон газраар ябажа, тэрэн тухай бэшээн гэшил. Оло дахин хуураар ябаха харахан байха. Энээн тухай хуушанай музейдэ байхан ном гаргилээ: «Джунгарай гүбнда экспедици-нид, ангажа үхэхэ туйлааа хүрбэ. Сялга соохи нүүдлэйнгээ дууал үһыэ Пржевальскийн үбшэлхэн хүндэ үгэ-бэ. Саашада тэсэжэ шадахага бо-лоо наа, өөрыгөө хороохейтайн бү-нононоб, — гэжэн хуураар захиарлаа Пржевальскийн тэрэл үдэр сонсохо юм. Николай Михайлович хүнүү-най минни бусатар үхэнгүй хүлээ-лэ, — гэжэ Пржевальскийн аяншал-дань нэгэтэ бэшэ дахуулан газар-шанин, Дондог Иринчинов хэлээд ошонон аад, «уһан!» гэжэн байртай мэдээлэл асарба хэн. Экспедициин бэрхшээл түгэс замданы тохёолдо-нон нэгэхэн лэ ушарал—энэ болоно. Тинхээд аяншалгын хэды олон ур-шанта ябадалын, баатаршалгын мэ-дэглэнгүй үнхээрб? Эсэхэ суухамэ мэдээдэггүй, зориг-тэй алишалагша ээлгээтэ экспеди-циингээ охида халуун үбшэндэ дай-рагдадаа, «Аяншалгаша Пржевал-ский» гэжэн юрын гаршагтайгаар эн-дэ, Иссын-Нулда хүдөөлүүлхэт,— гэ-жэ нүүдлэингээ үгэ хэлээн байгаа. Азуухэ Россин аяншалгашада табигданан хүүсөөгэй хажууда Прже-вальскийн хүүр 100 гаран жэлдэ ноирсоно. Гэхэтэй хамта суута аяншалгаша-тай олон жэлдэ суг хамта лобан эрэлхэг буряад Дондог Иринчинов-гайн намтар мэдэхэгүй байхамнай эшгүүрэгтэй бэшэ гү? Дондог Иринчинов хаана түрэлэн, хэн гэрээб? Хаана, хэнтэй хураан (С) Тэрэнэй үгэ залгамжалхан түрэл-хидын, хэд бэ? Хайшан гэжэ Прже-вальскийтай уулзааб? Амар газар-нуудан, хэр үни сугтаа аяншалсаб? Саашанхи хуби заяанинь ямар бай-гааб?— гэжэ хэнишэ мэдэнэгүй хөөр-тэй. Минни наанада, эдэ асуудалн— та тодо харюу үгэхэхөө гадна Дон-дог Иринчинов тухай олон хөөрөө-нүүд бэшгээдэнэ байхаар лэ. Тэрэ-

КРИМ-ПРЕСС: МЭДЭЭСЭЛ

МИЛИЦИН ХУБСАНА ХЭРЭГЛЭН...

Москвада гэнтэн аюул-хэргид милициин хүдэлмэри-шадэй хубсааа ходо хэрэг-лэдэг болохой. Тингээжэ 168-дахин отде-ленидэ «Инд-интэкс-интер-нешнал» фирмын жолоошой хубсаа хандаа. Хахад хүни боло-жо оанхада тазаа танг-даагүй дүрбэн хүн тэрэниэ зогсоогоо хэн. Гурбанынш милициин хубсаатай бай-гаа. Тэдэ жолоошониэ «Ни-гули» соошонь гаргажа, милициин номертой машина-да хуулгаад, хоёр машинаа-раа Котельничскэ набере-жнэй район хүржэ эрбэ. Тэндэ жолоошониэ буул-гаад, машинишнь абажа яба-шноо хэн. Хэдэн хүниэ алахан, то-нонон, бусадшы гэштэ яба-далнуудыэ хэлэн К. гэшын бандын гэшүүд байл айка хүрэхээ мэдэхээ болни-хой, Тэдэнэй нэгэншын ми-лициин офицерэй хубсаа хо-до үмдөөр лобадг хэн. Москва шадархи бана нэгэ тонуулашад бүлэгыэ эмхи гурим сахидаг зургаануу-дай «майор» хүтэблэригдэг байгаа. Нимэ жэшээнүүд олон. Энэ асуудал гүнзэгы үд-хатай байна. Нимэ ушар-нууднаа боложо, хүн зон ми-лицине хүндлэхээ болни-хой юм. Эмхил гурим сахи-надай нэрэ хүндыэ зориу-та бууржа ябан хүнүү-дыэ бүри шэрүүнээр хэжээ-хэ хэрэгтэй бэшэ гү?

МОСКВА. Шереметьево аэропортот хотын больницануудта, Чернобылын тэврэлгээ хохидон Белоруссиян үхиүүдтэ эльгээгдэнэ эм домууд, одээ хоолой зүйлүүд, «Америкэ» бууба. «Хүүгэдэ эдэлүүлээр», «Уласхоорондын түргэн туһаламжа» гэжэн эмхиүүд Америкын корпорацинуудтай хамта энэ бэлэг бэлдэжэ эльгээгээ юм. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мосгорисполкомой ГУВД-ын госпитальдо зориулагданан элүүд. ИТАР—ТАСС-ай фотохронико.

фирмадэ эсэргүү үйлэ хэрэг-үүдэй олон бэшэ байгаа наань, энэ бишыхан ушарыэ хэнишэ шуулан болгохогүй хэн. Энээннээ тээ урдаханя Бременскэ «Наршадт» тэ-нэлэгдэжэ, долоон тооноо бүридэн хэмжээний хойлд тохёолдуулагдаа хэн. Мүнөө үедэ хэндэшье мэдэгдэгүй нэгэ хүн фирмын хүтэблэрилгээшье айлан хүрэхэе оролоно гээд полици элрэхэйлээ. Болонхой тэврэлгэнүүдтэ тэрэ хабаа-тай гү гэжэ торохойлхын аргагүй; Гановершын хуушан хубида август соо болонон хайндэрэй үедэ баһа нэгэ түхээрлэгэ тэврэжэ, хэдэн

ИТАР-ТАСС: Түдн дэлхэй мүнөөдэр

БОНИ. ФРГ-дехи худалдаа най-маанай «Наршадт» гэжэн томо фирмэдэ хэн нэгэнэй хараал хүрэхөө гээшэ гү гэжэ ханахаар. Тус фир-мын Гановерскэ филиалай дүрбэхин дахбарта магазин-най хаагдахын урда тээхэ-н нэгэ юумен тэврэхэн хэн. Нэгэ хүн хүнөөр шархатаа, материална хохидлын ехэ бэшэ гээд полици мэдэсээнэ. Худалдаа наймаанай энэ

ХАТАН ХЭЛГЫН ХОЙМОРТО

(Уран зохёолшо Б. М. Мунгоной 70 жэлэй ой нотагтань тэмдэглэгдэбэ)

УРИД ДУРСАХА ХОЁР ЗУЙЛ

1. Нэгэтэ намарай үдэшэ

БУРЯАДАЙ алдарт зохёолшо Бараний Мункуевич Мунгоной түрэнөө 70 жэлэй ой август нарын тэн-гэрдэй Мунгоной мүн бээ-рээ буужа байбал гаа. «Мэндэ амараашье» хэлэхэ-эз мартажархобд.

— Угы юрэдөө, Бараний Мункуевич, энэ та хаана-наа эндэ буужа байна гэ-тэшэбта?— гэхэтэйм адли: — Булаг гүш даа, яагаа нөөлөөр, «төөрнжэ ябааар түрлөө олобо» гэшээби-бээ? Хаанааа хайшаа яба-жа байнабиш, хаана байна-биш?— гэбэ.

— Энэхэн зүүн тээ, гур-ба модонтой зайда, Эгэтын МТС-эй хуурида тогтонон Мужыха тосхондо хүдэлдэг-би. Амаралтын үдэртэ Үд-дэргээс ошохо гэжэ ябанэ. Энэ та юрэдөө, хаанааа эн-дэ буужа гэшэбта?— гэжэ гайхал байбэ.

— Тэрэ романним Лени-нэй шанда зуураалаа юм ха. Юуэхини гэшээб даа?... Тингээд лэ нишэ, тиншэм уншагшадтай конференцидэ ябуулжа байна. Үгөө Улс-сэнгэдэ зүбшэн хэлсэлгэ бо-лохо ёһотой, тиншэл зори-гоо гараа хүм. Энэ батга-рин, хаана гэжэ гэшэбэ хэм даа, Вада Хоолошнойгоор сугтаа үдэнэн Бизья хүр-чин байха ёһотой. Ярууна ороһон тракт-харгы дээрэб, ябаа наа, заагагүй орохо-с гэжэн юм. Боро хараан дү-тэлжэ, буунаашье гайха-жа байтарин, шим хари я-бан нөөлөөр эрбэ гэшээ-биш?— гэжэ Бараний Мунку-евич нэгшэн байба.

— Бизья Гармаевич ха юм даа. Энэ «Дружба» кол-хозой партбюрогой секре-тарь юумэл. Тээ тэрэхэн Мужыхада байдаг, эндэ хэ-дэтэй, хайн хүн даа. Тээ байгааб. Нөггөтэ, субьбэтин тэрэхэн Тайлуудай брига-дуу Белобородоо Гришэдэ Мужыха хүргүүлэхэдэ, энэ урдай машинада Үлдэргээ хурхээхэ бууба. (Тэрэ сэг-та гурзо-танса ябадаг хэн, — гэбэ).

— Энэхэн бүфедтэй «Абару-Дорсо» гэжэ нөөл зомид удан байжа байбал, адитын үзэлшн,— гэжэ Ба-раний Мункуевич хүт үзүүр-

тэ табинан пүнсэгэр томо шэл гаргаа хэн. Улаань бидэ Мужыха хуу-рин хүргүүлжэ, Бараний Мунгоной Бизья Гармаев хоёр аха дүү мэтэ тэбэрлэ-лэжэ буулзаад, хатан Хэл-гын бэлшэртэ үдэнэн бага наһаа, уудал байдалаа ур-халан, уудалан, урмагтай хөөрлөдөө орой хүни боло-тор дэлгэж бэлэй.

Нотагай барилгын брига-дин Сергей Цыренжаповч Бимбаев бидэ хоёр тэрэ үе-дэ Россин Федерациин ан-гуушадтай дунда хоёр жэл удаагаар түрүүшын хуури эзэллэн Эгэтын-Адагай адуу-шан-ангуушан Лубсан-Цырен Дымбырлов болоод Яруунын бусад бэрхэ ангуушад тухай уран зохёолшын ноир-хой халаан хөөрөө нэмди.

Хоёр жэл урда тээнь, Үлдэргэнигөө хургуулида хуража ябахадаа, 1957—1958 онуудай намар-үбэлэй ангуурын үедэ Лубсан-Цы-рен Дымбырловэй гуйлхан амжалтанууд тухай «Совет-ская Россия» газетэдэ гар-гуулан тобишо мэдээсэлэй-гэ баримтануудыэ хэлээ-хэн хаб. Ангуурын тэрэ ха-нада Ара-Түрхэл, Хэжэмдэ-тэ 1000 гаран хэдэн, 18 булга, 16 шоно, хэдэн ар-баад центнер хандагай, гу-рын мяха олоборилжо бү-рэндэ тушаалан Лубсан-Цы-рен ангуушан тухай Бар-аний Мункуевич нүдэнэйгөө шэл абажархобд.

— Дээдын гарай ангуу-шан лэ, дээдын дээдын... — гэжэ хуурагша бэлэй. Бизья Гармаевичайда бо-лонон уулзалтын халуун зү-гэ хөөрлөдөн намарай бу-нин тэнгэй хою койно бо-лотор үргэлжлээ, үлгөнэй наймаанаар гараха гурзо-тансда Бараний Мункуе-вичэ газаршалан Нархта гаралсаха гэжэ хэлээд, Сер-гей Цыренжаповичаа гара-жа ошоһоргоо гү таһа унта-шалан байгабди.

Бараний Мункуевич тэрэ болзорт сатгаа буудал дээрэ эржэ, машинада хуу-гаад, намайэ хараалжа, хэдэн үйлсөөр жолоошониэ гогдуурилан мурын шэнэ-эрин хирмаг дээрэ аржма-улын хэн.

2. «Хүхын домбоһоо» уһалаарай!

ДАЛА гаран онуудай тэн-гээр Бараний Мункуевичыэ Дарина Очирнова нухэршэй Мужыха тосхондо ажалтай тэрэхэн Тайлуудай брига-дуу Белобородоо Гришэдэ Мужыха хүргүүлэхэдэ, энэ урдай машинада Үлдэргээ хурхээхэ бууба. (Тэрэ сэг-та гурзо-танса ябадаг хэн, — гэбэ).

Тайлуудай столоводо хоол барихаа жолоошонтон ху-лоон орободин. Харан гэр-нэм, баруун койно, сонхын дэргэдэхин столы саана но-

ниэ аршаанда хүргэдэг, хо-ногойнгоо тоо хүсөөхэдэм-най. Эдэ гол гаталан наа-шань буулгаа үгэдэг. Хур-хэй тоомотой хубуун даа, Энээн соошин, «Хүхын дом-бо» гэжэ нөөл зомид шүлэг байна. Бэшэнишньшье барг-тын байнал, Захааминэй хубшэ хангайда «Хүхын домбо» гэжэ нэрэтэй, ута-хын хымбодот» шэмэтэхэн гэшээб,— гэлдэжэ бууха үе-рэдөө, уран зохёолшын баг-шын унган нүхэр Бизья Гарма-евичтай наба барахан тухай шаналан дурсаа бэлэйди. Мүнөөн Мэдэглэе сага-ниын багша болонхой, манай Үлдэргэ нотаг хадамда хара-рад, үнэр байн ажабайла-дайгаа ахи табинхай гэхэ-дэм, яагаа ёһоор юм, Үль-Гоб образ лэ,— гэжэ байгад, дүргөөр ябахада, заагагүй уран зохёолшо ехэ омогор-хон байгаа хэн.

Тингээд лэ Бараний Мун-куевичтай Вася Дансаруно-

байн харгытай юм.— гэжэ залуу жолоош Жимбэ Аг-бановичай дурдахада, «Тинхэл бэд даа, түргэн сэ-хынь харахааа сэсэн юумэ байхагүй!» гэжэ Цокто Ном-тоевич лүүуд дэмжэбэ.

— Удын койно хоёр са-гта улад зон хүлээжэ байха гэсэнхэй хэн,— гэжэ Дари-ма Очирнованай нэмэхэдэ, «Тингээ наа, яраагүйдэмнэй аргагүйл, нүхэд!» гэжэ Цы-ден-Жап Арсаланович тоб-шоолоо хэн.

Асфардт харгынаа годир-жа, Эхлин голыэ гараад, дабаанай харгыда орходо, хэдэхэн жэлэй саана энээ-дэн зүүн тээ оршонон Эл-хин Нарин-Тарбагатай гэжэ нотаг зорингоно, тэндэ уран зохёолшо Чимит Цыдендам-овича Очирова, Бурядай ар-дтай уран зохёолшот Цокто Номтоев, Цыден-Жап Жим-бонв гэшэд Загарай— Хэ-жэнгын заһамал трактар-табылуулбади, Зоринон га-зарнай— Бараний Мунгоной харьялан урдаа Хэлгын коймор хэн.

— Нарин Тарбагатайн наагуур сэхэ Хөөрхэ бууй,

хайн харгытай юм.— гэжэ залуу жолоош Жимбэ Аг-бановичай дурдахада, «Тинхэл бэд даа, түргэн сэ-хынь харахааа сэсэн юумэ байхагүй!» гэжэ Цокто Ном-тоевич лүүуд дэмжэбэ.

— Удын койно хоёр са-гта улад зон хүлээжэ байха гэсэнхэй хэн,— гэжэ Дари-ма Очирнованай нэмэхэдэ, «Тингээ наа, яраагүйдэмнэй аргагүйл, нүхэд!» гэжэ Цы-ден-Жап Арсаланович тоб-шоолоо хэн.

Асфардт харгынаа годир-жа, Эхлин голыэ гараад, дабаанай харгыда орходо, хэдэхэн жэлэй саана энээ-дэн зүүн тээ оршонон Эл-хин Нарин-Тарбагатай гэжэ нотаг зорингоно, тэндэ уран зохёолшо Чимит Цыдендам-овича Очирова, Бурядай ар-дтай уран зохёолшот Цокто Номтоев, Цыден-Жап Жим-бонв гэшэд Загарай— Хэ-жэнгын заһамал трактар-табылуулбади, Зоринон га-зарнай— Бараний Мунгоной харьялан урдаа Хэлгын коймор хэн.

— Нарин Тарбагатайн наагуур сэхэ Хөөрхэ бууй,

Хэдэн хүтэл шэлэ ташуул-наар үзэсхэлээтэй дайдуу-дыэ дабажа. Хөөрхын сам-саалаар Цокто Номтоевын-наагуур сэхэ Хөөрхэ бууй,

ди. Дам саашаа Новокижн-гинскээр гаража, Бадын трактар баруун урвагша, табылуулаар Яабалан шэ-лын Зүхэлтин дабаанда га-раа нэмди. Зүхэлтин дабаан. Хори угсаатанай хэр угһаа ажа-хуушан хатан Хэлгын хон-гор дайд урдамнай нэмжэ-жэ байба. Энэ дабаагаар уг-саатанаймнэй хэдэн олон үе Хори Хэлгын дунда харил-сан хүндлөө гэшээб? Тоого, тулганаа эхилээд, Петров-ское Заводто хэдгэн эдлэл хэргэсэлэй зүйлүүд али ту-хай улаа хамбыгаар шэрэг-лээ гэшэ нэм? Хэр угай ху-дэ, урагай харилсаанай энэ дабаагаар дамжалан, даба-нан тухай Цокто Номтоевич урдалхан, урмашан хоо-рөө бэлэй. Зүхэлтин дабажа, хатан Хэлгын жэгсэ сарюушан дай-даар түмэр замай. Бада станциин наана оршонон Шэ-лэ нотаг хүрбэбди. Б. ЖАНЧИПОВ, мавай тусхай корр. (Түгэсхэлын хожом га-раха).

Түрэл нутагсаймнай түүхэнээ

ТАМША ЗОРИҢОН УШАР

ОЛОН хоногто үүлэ ма-
наар тэнгэри бурхоож
набтайлган үнээ бороо
намдажа, огторгой баруун
хойноо хормойгоо үргэн
сэнхнэж, сэлмэх тээшээ
болло. Хонхор газарууд
унаар дүүрэнхэй, үргэн у-
жам тала дайдаар сасан
гэрэлүүд мэтэ холохоо я-
байн харагдана. Харгын да-
сангууд набтар болон шэн-
ги аад, хоорондын тогто-
хон унан тэргэтэй мориной
хүндөөр жүдэн ябахдаа, ха-
жуу тээшээ холо хүртэр
сэсэрэ.

Бүхөөгүй сайдан жороо
тэргэ жүдэнхэн томо хара-
морин энэ шабартай нойгон
харгыда эсэлэн яназтай ур-
лал бабан галгина. Тэргэ
дээр хөр хүн нуухай: үл-
дэ тээш залуушаг шара хүн
божо баринхай, хойнонь ла-
мын хубсанан дээр ногоон
дабхса үлдэнхэн туранхай
хара наһажаал хүн нодөө
агийнхууна. Энэмэй хэн
гэшэб гобол, Хэжэнгын да-
сангай шэрээтэ лама байн
Сандан габжа мүн.

Сандан габжа тэргэ нээрэ
шобойжо нуухадаа. Баһана
бэшэ, байгаалин үзэхэдэй
найхадаа наһааржа, бодо-
лойнгоо түйсые наатуулха-
гүйн тула нодөө шэб анги-
жа, гүнзгий бодолод абтан
нууна ха юм. Үнэ удаан хү-
дэлэнгүй ингэжэ нууханай
удаа нодөө нээжэ, нуури
дээрэ хүдэлэн, шархирхан
хүлөө жинлэгнэ, бурхандаа
наманшалан салбаргад, эр-
хнээ сарбуунаа ходолон аба-
жа, маанила татаха зүвара
орон дэлхэйдэ хаймадан,
уралнууда хүдэлгэнэ.

Эдэ хөр сүүдгэр бүрхэг
тэнгэри доро үнэ шабар бо-
лон харгы дажажа, баруун
зүг барин галгюлна. Аян-
шад нилээгүй удаан аяна
аниргүй яһанай удаан ая-
шанинь лама тээшээ эр-
рээ эрхэн:

— Дандан габжамай
хөр дабхаэ байшан барюу-
лаад, тэрэн соого нэгшье
хонюнгү мордошобол лаа,
ай хоорхы. Лама багыше
бурхан тэнгэри харалсаха ар-
гагүй Байгаа гэшээ гү?
— Гээд бодогүйхэн, тэнгэри
юмэ нуооба гүб гээндэл
морино шабхадажа, үлэ эс-
сэрүүлэн дүшүүлсэ. Тийхэ-
дэнэ лама бодолото боло-
нойоо нууээр.

— Энэ Абида дасанда юу-
дэй боложо байдагы ха-
наа мэдэхэ даа. Дандан
габжадаа энгээрэ ябана ха
юм. Тэрэ хөр дабхар байшан
Сабилгада шинишье
буянда үргэн мүнэн орол-
сон байха болохо гэнэ
сэдхэн, аалиханаар харюу-
сана: — Юмэн гэшээ хуу тоо-

САНДАН БУЛАГ

ХАМБЫН хүрэндэ унан
ехэ хомор хэн. Хубарагуд
Галуута нуурһаа ябагаар,
морёр үнэ шэрээ, даса-
нинэ хангадаг байга. Сан-
дан габжа энэ дасанин эл-
бэг унагай болгохо гэнэ
болдодо абажа, хүренин
тойруулан, газар шынжэлээ
хилээ хэн. Дасанай баруун-
хойно орошдог нисэгэн добо-
до гаража абадаг, нуудга,
хөбтэдэ болобо. Хүнүүд ла-
мын ухаагаа муудан хүн
ха гэжэ доогуур хэлсэдэг
байга. Энэ дободо юу хэл-
нэ тэрэ хэндшье хэлдэг-
гүй хэн ха. Ингэжэ хөбтэ-
дээ, зурхай зуража, газар
доро унагай худал бэдэрэг
байгаа ха юм.

Нэгтэ Сандан лама хитад
магазинһаа элдэб янзын шэ-
хэр саахар абажа, туулмаг-
та хэд, олон хубарагуудыг
дахуулаад, үнөөн дободо
ошобо ха. Хөбтэдг, нуудга
газартаа олоолон шулуу-

той, хэмжүүртэй, үлүү юу-
нэн үгэл байдаг байна ха
юм даа. Амбайн Дандан (За-
яатын Дагаан) буюу юмэ
хээ. Буянай зөөг гээшэм-
най хатуухан ааб даа. Оло-
болло. Хонхор газарууд
үр-
гэл зөөри хара хүлөөөө
ололон олзо бэшэ ха юм.
Данданда хэлэжэ ялаа нэм,
дасанай суглаан дээрэ сог-
домдоношье байхаб. Шэнэ
сагай уларилда таарулжа
шажанаа хүтэлжэ, залуу ла-
ма, хубарагуудта ажал хүү-
лэхэ, хартаабха тарюула,
үбэ сабуулжа, гэр байра-
нуудые залуулаха, дасандаа
мал бариха заншал байгуу-
лаха, хубидаа зөөри суглуул-
хагүй, ламыг санаар сахиха
гэхэ мотшэлэн номоно-
нынь аргагүй зүб гээд, на-
маншалһанай һүүлдэ нодөө
анин, дугай болоно.

Буддын шажанин бариг-
шад эрхэжээ, эд зөөри суг-
луулжа, баяжажа, гоё гоё
гэр байрануудыг барюулжа,
шажанай заршамда таагаа-
гүй байдал эрхнэжэ байна-
нинь Хэжэнгын дасанай шэ-
рээтэн гол түлэб эблэршэ-
гүй асуудалнуудын шуха-
лань хэн. Ингэжэ шажаные
бузарлаһан, хэзэгйруулан
ябдалые заһаагүй наа, ша-
жанаа алдаха саг эрхэжэ
гээд гэжэ бодомжолдог хэн.
Нимэ байдалһаа гадиа Бу-
рлад ороней дасануудай ла-
манар доторо хөр мого
боложо, хоорондоо аргагүй
тэмсэдэ болоһон байгаа.

Зарим ламанар ушман сан-
шалаара лама бурханай са-
наар нарин ягтаар сахиха,
һүзэгшэд үргэлээр ган-
сал хоолойгоо түжээгээт,
зөөри суглуулхагүй гэнэ
шажанай үнэн хуули Сарим-
талда, нүгөө зариманин
баяжаха, алта, мүнгэ суг-
луулжа, шажан бурханай хэ-
рэгтэ харша ябадал гарга-
жа, һүзэгшэдэй дунда хүн-
дөө бууража эхилһэн байгаа
шүү.

Дасануудай нимэ байдал
Сандан ламын сэдхэл, зур-
хынь зобожо, хүшэр хүн-
дөөр дарадаг болоһон юм.
Нимэ хэрэг ушарай Хэжэн-
гын дасанда тохьолдод бай-
лада, дасанай шэрээтэ гама
Сандан габжа шажанай нан-
гин заршам, ламын санаар
эбдэгшэд тэмсэл хэжэ,
дасанда байха аргагүй бо-
лоодоо, Хамбын хүрэндэ
(Тамшын дасан) байрлахаар
хүргүүлжэ ябана ха юм.

Хожомыг Амбайн Дан-
занай өөртөө барюулан тэ-
рэ хөр дабхар байшанда
һүргүүлэн тогтожо, өрөөлүн
суута зохилшо Хота Нам-
саревич Намсарев Багшал-
хан, тэрэ үедэ Цокто Ном-
тов, Шойко-Нима Генинов
тэгшэд шабинанын байһан
түүхэтэй.

«АРГА ХУРГАЯА БЭДЭРЫТ ДАА»

МАНАЙ ХӨВРЭЛДЭВН

«Динамо» хүрэндэ Бурядай соведэй спортын ая-
гайдаг шалтхаа зорилогтойгоор Россия Советэй хүдэл-
мэрлэгшэ, Россия габятага тренер, дотолон хэрэгү-
дэй албаны майор А. Москачев Улаан-Удэ ерөб. Ма-
най газет н шатангшэ корреспондент В. Сидев А. Мо-
скачевтэй уулзажа, хөөрөлдөн байта. Энэ хөөр-
дөөсэ доро толибодни.

«Динамо» хүрэндэ Бурядай соведэй спортын ая-
гайдаг шалтхаа зорилогтойгоор Россия Советэй хүдэл-
мэрлэгшэ, Россия габятага тренер, дотолон хэрэгү-
дэй албаны майор А. Москачев Улаан-Удэ ерөб. Ма-
най газет н шатангшэ корреспондент В. Сидев А. Мо-
скачевтэй уулзажа, хөөрөлдөн байта. Энэ хөөр-
дөөсэ доро толибодни.

— Анатолий Иванович,
манай хутагта эрхэн зорил-
го тухайгаа тобли тодгээр
хөөржэ үгыт.

— Энэ хүмэр хүндэ саг-
та, Сүхү юмэнэй Калажа,
нандаржа байхдаа, яажа
ажамидархабдн гэнэн бо-
дол минишье, мүн таана-
дайншае Лама зобоно ёһо-
той. Имагай энэл ушараар
би иишэ ерөб.

Дотоодын хэрэгүүдэй ал-
баны хүдэлмэрилэгшэдэ ба-
нал аймалтай хүндэ хүшэр
байдал тохьолдод байна.
Имагай энэ үедэ манай хү-
дэлмэрилэгшэд спортын
ямар нэгэн үгээр бээ хо-
рхыо, һайн бэлдхэлтэй бай-
ха ёһотой. «Динамо» Бу-
рядай совет энэ талаар яла-
ла сэхэ хүдэлмэри абуудад
гэжэ мэдэхэди. Энэ занша-
лаа мүнөөшье алдаагүй бай-

харилсаа холбоогоо алда-
гүй. Бээ бээдэ тулалдса-
даг, дамждаг сайха юм.
— «Динамо» бүлгэмэй
Россия советэй хүдэлмэри
тухай тоблихоноор хөөрт
даа.

— Мүнөө үедэ ехэл хү-
шөр болоод байна. Гэбэшье
«Динамо» бүлгэмэй Россия
совет хүдэлжэ байһан. Зу-
гээр хүтэлбэрлэхэ шэглэ-
нүүдэ орхихо саатай боло-
бди. Бүхэ Росси соогуур та-
раһан «Динамо» бүлгэмүүд-
ые нутаг нутагайнгаа эрхэ
байдалтай хойндолуула,
өөһөдө шилжэхэ болон
хуйтэлжэ, «Динамо» бүлгэм
өөрын магазинтай боложо
байна. Энэ һайн гэшэ. Мо-
скачев Сидэ мүнгэ эрхэжэ
жэ байхана болдо ха юмби-
ди. Спортынэй гин сай-
гаа базаануд бээ даанхай-
нууд Солоо, Мүнөө үмэ-
лэгын үедэ бэлэ амхинууд
тэднинимэй худалдана
абаха байна.

— Ойлоготой, Та манай
республикнэй «Динамо» бүл-

гэмдэ бэрхэ мэргэжэлтэд
Иванович, Халудорон
гэшэд лэ үлөө гээтэ. Зүгөөр
эдонэ һурагшадые сааша-
даа юун хүлээжэ. Хайшан
гэжэ ахамидарха?

— Энэмэй (аһал гайтай
асуудал гэшэ. Юуб гэжээ,
таанадай спортын клубууды
нээгээгүй, амхидхээгүй
наатнай, тэдэниймай үр-
дүн нээшэлхөгүй гэжэ ха-
нааб. Хэрбээ спортын
клубтай болоо наатнай, хэ-
рэтнай баяа спонсоруудые
оложо, спортсменуудэ тэд-
хэхэ байгаа.

— Энэ гэшээ «Динамо»
бүлгэм тухай хөөрөлдөжэ
байхабди. Юрэнхэдоо Рос-
син спорт ямар байдалтай?

— Агууча СССР гүрэнэй
Калажа, нандаржа Сайхана,
ойлоготойгоо олон юмэн бо-
лоно даа. Тейд хахайн, хэ-
дэ хүшэр хүндэ байгаашье
назын, саашада ахамидар-
жа тухайгаа шэлэхэ ёһотой-
бди. Спорт гэшээ ямаршье
сагта хэвэгтэй юм.

Россия спортын дэдын
зургаануудта аһал асарла-
даатай даа. Россия спор-

тын комитетэй түрүүлэгшээр
Валерий Сысоев томилогдох-
хой.

— Анатолий Иванович,
тамай лаража байһые ойло-
ноб. Манай нутагаархин ту-
хай наһачжаа хэлтэ даа.

— Би Улаан-Удэ нэгэнтэ
бэшэ ерэнч байхаб. Эндэ
һайн наһатай, дэлгэр сэд-
хэлтэй, балиг түгэлдэ зон
ажануудга гэжэ мэдэхэб.
Мүнөө ерөлгэндэ Улаан-
удынхид ямар болоод бай-
һааб гэжэ наһанай бай-
гааб. Зүгөөр Улаан-удынхид
тэрэ саанда утгана
байһандай саягтаа.

«Бурлад үнэн» газеттэй-
тай аһал уншар танил-
би. Нэгэ хэвэгшье үни-
нөө хойло хадгаалад бай-
дагби. Юубааб гэхэдэ, тэндэ
урдан минин туь газет-
тэй корреспонденттай үнээр-
гэжэ хөөрөлдөн толилогдох-
лон юм. Хожомыг тамай
нэгэ мэдэжэ спортсмен тус
газетэ асаржа үгөө хан...
Тийгээшье «Бурлад үнэн»
спорт тухай ходо толижо
байдаг гэжэ дууддагби.

— Зай, һайн даа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Самбо барилдаагаар республикн суглуулагдамал команда. В. ПЛУТТЫН фото.

Зуһалндаа газарай эдэ үргуулагшадта

НАМАРАЙ ҺАРАНУУДАТА

Газамай ёһотойл нама-
рай шөг шарай оройхой. Мо-
дойо наһанан шарлажа
унана, үбэ ногоон хадга-
лаха. Зуһалнай зунай хана
хонюнгү эрхэн хэжэстэ
үнгэржэ, эрэхэ жэлэйнэй
үргасада газараа, жэмэстэ
модоодо бэлдэхэ, сөөрлөхэ,
үбэлэй наанауната янтай-
гаар амаруулха сагай ту-
лажа ерөб.

Хүйтэн үдэрнүүдэй тула-
жа эрхэнхэ үрид жэмэстэ
модоонийгоо эшэнүүдэй той-
ронхи газарын зөөлөрүү
лэн малтаа, үтгэжүүлгэ
оруулжа хэрэгтэй. Холооко-
рой холилоһон наг шэжээр
үтгэжүүлһэн хэрэгтэй.

Эшээ малтажа асамсаа-
раа, үндэһынэ шабар сое
дрөөд абаха хэрэгтэй. Үгэ
һаа, үндэһынэ тойруула
шингитэй бэд табал илэн-
коор өрөхөдө болоно. Жэ-
мэстэ мододой эшые дулаан
газарта хадгажа болохо-
до аюул үдэр, хүнүүдэй үйлэ-
лэ олон байхдаа, ушарна-
һын болло. Медицинскэ
тургэн туһалажын хүдэл-
мэрилэгшэд түр зуура дуу-
рдажа, аюудла орошо
болынгада оруулагдаа.

Улаан-Удэдэ баригдаа. Һаял
болотор хотгуулар маши-
нын жолоодо нууһан хүн
300 түхэригэй яла түлэдэг
гү, али 1 жэлһээ 3 жэл хүр-
гэтэр саг соо жолоодохо эр-
хэсэ хаһагдадаг байгаа. Бу-
рлад Республикн Верховно
Советэй Президиумай

шаанан сагаа хойшо жо-
лоодохо эрхэсэ хаһагдадаг.
Тиймэһээ жолоохон бүхэн
машинда нуухаана үрэд ө-
рөөгө һайнаар эснэхэ, бо-
домжолхо ёһотой.

Байгша сий 3 һарын ту-
ршада хотгуу жолоодоһон
боложо, харгын транспор-
та 324 аюул тохьолдоо. Эндэ
80 хүн наһа сагаа, 363
хүн гомэлтэ.

Загарай УОС-ий тракто-
рист Илья Родионович Че-
букин сентябрийн 11-нэй
үдэшын 9 сагта хотгуулар
трактортаа нуужа, Унэгтэй-
Шэнэ-Хүрбэ гэжэ харгы-
гаар гүлгэжэ ябаһаар, харгын
нүгөө хахалта гаража,
урдаһаа ерэнхэн мотоциклтэй
мүргэдөө. Индэ мотоцикл
тэжэ хөдөөр гэмэлтэжэ, на-
һа бараһан байна.

Харгын аюул тохьолдуула-
һанайгаа бүгдээрэ зугадаа
гүй болохые һөдөд жолоо-
шод баһал ушардаг. Жэ-
шээһээ, «Байкалтурист»
дэ хүдэлдэг Алексей Анто-
нович Халалов үмсынгоо ма-
шинаар лбатараа, колхоз-
хой дэлгүүр дээрэ нүхэд-
тэйгөө архи ууба. Үдэрэй 3
сагта дэлгүүрһээ саашалха-

даа, машинаара ябаган хү-
лоозо дараһарха. Халалов
аюудла орошодо медицин-
скэ туһаламжа үзүүлгүгэй,
зугадажа үгы болобо.
Тэрэ эхээр айһандаа
зугадааб гэжэ бээ са-
гта гаруулхые оролдоо. Энэ
аюул үдэр, хүнүүдэй үйлэ-
лэ олон байхдаа, ушарна-
һын болло. Медицинскэ
тургэн туһалажын хүдэл-
мэрилэгшэд түр зуура дуу-
рдажа, аюудла орошо
болынгада оруулагдаа.

Харгын дүрим эбдэгшэй
түлөө харюусалга шангад-
жа тухай байшан онгй сеп-
тябрийн 19-дэ абалан тог-
толойн ёһоор, хотгуу жолоо-
шон 1 жэлһээ 3 жэл боло-
но жолоодохо эрхэсэ хаһа-
гдаха, үгы һаа. 3 мянган тү-
хэригэй яла түлэхэ болон-
хой. Зарим жолоошод арга
мэхээ гаргажа, ГАИ-гай хү-
дэлмэрилэгшэдэ үнэмшлэгэ-
эе харуулхагүй оролдодо.
Энэ удаа нимэрхүү ааша
гаргадаг жолоошодые хэ-
һэгдэдэг, үнэмшлэгээ ту-

шаанан сагаа хойшо жо-
лоодохо эрхэсэ хаһагдадаг.
Тиймэһээ жолоохон бүхэн
машинда нуухаана үрэд ө-
рөөгө һайнаар эснэхэ, бо-
домжолхо ёһотой.

Байгша сий 3 һарын ту-
ршада хотгуу жолоодоһон
боложо, харгын транспор-
та 324 аюул тохьолдоо. Эндэ
80 хүн наһа сагаа, 363
хүн гомэлтэ.

Загарай УОС-ий тракто-
рист Илья Родионович Че-
букин сентябрийн 11-нэй
үдэшын 9 сагта хотгуулар
трактортаа нуужа, Унэгтэй-
Шэнэ-Хүрбэ гэжэ харгы-
гаар гүлгэжэ ябаһаар, харгын
нүгөө хахалта гаража,
урдаһаа ерэнхэн мотоциклтэй
мүргэдөө. Индэ мотоцикл
тэжэ хөдөөр гэмэлтэжэ, на-
һа бараһан байна.

Харгын аюул тохьолдуула-
һанайгаа бүгдээрэ зугадаа
гүй болохые һөдөд жолоо-
шод баһал ушардаг. Жэ-
шээһээ, «Байкалтурист»
дэ хүдэлдэг Алексей Анто-
нович Халалов үмсынгоо ма-
шинаар лбатараа, колхоз-
хой дэлгүүр дээрэ нүхэд-
тэйгөө архи ууба. Үдэрэй 3
сагта дэлгүүрһээ саашалха-

Балдан Аюшиевэй илалтанууд

Спортээр инвалидуудай дунда үнэгэргэдэг мурьсо-
нууд үзүүлэй үедэ үргэн дагайса абажа байна. Манай Ага
нутагһаа Доржо Лхасаранов спортын талаар амжалта
туйлажа, нутагайнхдаа басуулааг байһынь наһанабди.
Балдан Аюшиев инвалидуудай спартакиадада таба дахин
хабаалжа, мүнэн, бронзо медальнуудта хүртэдэг байгаа.
Тийхэдэ энэ жэлдэ «Байгал-92» гэнэн уласкоорондын
фестивальда тэрэ хабаадажа, горитой амжалта туйла-
ба. Балдан Аюшиев жада, ядро шөдөлгээр шалгаржа,
Монголдой, Эстоний, Буряад Республикнэй спортсменууде
дэс ахьад, түүнү һүүри ээзлэб. Тэрэ горич метр далан
сантиметр зайд жада шөдөн байнэ. Тийгээжэ Балдан
Аюшиев нөгөдэй шатын дипломто хүртэжэ, үнэтэ бэлэ-
гээр шагнагдаба.

Балдан Аюшиевэй уласкоорондын энэ фестивальда
хабаадажа талаар Агын районой инвалидуудай эхин эм-
хи горитой туһаламжа үзүүлэ.

В. ЖАПОВ.

ТОБШОХОНООР...

ВОКС Россия түрүү һүүри
ри ээлхэн түлөө мурьсооч
налар Уфа хотодо нээгдэхэ.
Россия Федерацийн хойн
гаран областэ хулаар болон
республикнэй 200 шахуу бон-
сер энэ ехэ мурьсоондэ ур-
саадахаа хүлээдэнэ. Ар-
бан хубууд Буряад оройн
нэрэ хүндэе хамгаалха юм.
Мүнөө тэдэнэ һара шахуу
саг соо һурагсал хоргодо
байгаа. Спортын ма-
стернууд Түмэт Шугунов,
Владислав Цыбилов, Булат
Батуев, Алексей Тангаев,
Евгений Мадасов, Бата Ва-
туев, Артур Байзагаачев,
Алексей Овчаренко, Влади-
мир Зинаидов, Каггал Вал-
маев, Александр Путицкий
гэгшэд Буряад оройн суг-
луулагдамал командин бүр-
дидэлдэ оруно. Эдээн соо-
һоо Т. Шугунов, В. Бату-
ев, А. Овчаренко, Ж. Вал-
маев болон бусад илангаа
һайн хоргодо бөлхөдхэтэй
байна. Тэдэнэ өөһөд өн-
дэрингөө шонгүүрүүдтэй ила-
та туйлаха гү, али тэргүүр
һүүри ээзлэхэ аргатай.

ХУНГЭН АТЛЕТИКЭ. За-
лушуулай дунда хунгэн
атлетикээр уласкоорондын
мурьсооч Норвегийн Ман-
дал хотодо дүүрбэ. Энэ му-
рысоондэ долхон найман
хоройн 300 гаран атлет ха-
бадан байгаа. Буряад орой-
ной болонгитэй бэрхэ салду
спортсменуудэй нэгэн — н-
дөдө юл Европн чемпион-
нада мүнэн медальта ша-
гнаһан Улаан-Удын гар-
низонэй сэрэгтэй алба хааг-
шан Юрий Чижов эндэ 10
километр зайд урлада-
хада, 29 минутта 46 секунд-
та саг харуулжа, илалта
туйлаба. Энэнь нутагайнмай
хүүбүнай ээлжээтэ ехэ ам-
жалта гэшэ.

Хунгэн атлетикээр проф-
сооцуудай спортын бүлгэм-
эй Россия советэй мурьсо-
оч Тольятти хотодо боло-
бо. Зургаан атлет манай рес-
публикнэй нэрэ хүндэе хам-
гаалһан байгаа. Энэ мурь-
соондэ Буряад оройн тү-
лөөлөгшэд аһала һайн үр-
дүнүүдэе туйлаба. Буряа-

дануудай дунда футболээр
республикнэй түрүү һүүри
ээлхэн түлөө мурьсооч үр-
элжэлээр.

Транспортын «Логомотив»
Улаан-Удын мяха кон-
сервин комбинатад «Инци-
вик» командине 5:2 тоотой-
гоор шүүгээ. Закамскийн
«Металлург» «Электромашин-
на» заводтой футболтоон-
гитэй наадахада, 2:1 тоотой-
гоор илаба. «Мотор» Ово-
хойн «Восходные» 4:0 тоо-
тойгоор шүүгээ.

Хөөрдох бүлгэртэй коман-
дуудай сооһоо 34-дахн мо-
стопеодын «Мостовик» ко-
манда түрүү һуурда ябана.
«Спартак» команда хөөр-
дох һүүри ээзлэ.

«Хөжэнгынхид үмэсэлдгэе
ямараар үнгэргэнб?» — С.
Убсезай статья.

«Загорскийн булан» — С.
Горлачевой тэмдэглэл.
«Зурхайшын зүбшэлэ» — мэ-
рээсэл.
Солосхолнууд.

Гашуудал УШАРУУЛХА БАЙНАНАА ОЙЛГОГ ЛЭ.

Хүн харгы дээрэ жолоо-
шон, пассажирай гү, али
ябаган хүнай үүргэ дүүргэ-
дэг. Харгы дээрэ эгээл гол
үүргэ дүүргэдэг жолоошон
хүндэ энэ удаа анхаралаа
хандуулаа. Жэлэй туршада
дунда зэргээр 10 мянган
хүн жолоошонэй үнэмшлэгэ
абана. Мүнөө олон хүнай үм-
сын машинатай болдо бай-
һан сагта жолоошоной мэргэ-
жил манай орондо эгээл
дэлгэрэнгы болонхой. Жо-
лоошоной курсада һуража,
амжалтатайгаар

Эмхидхэн байгуулагшад — Буряад Республикнэй Верховно Совет, Буряад Республикнэй Министруудэй Совет, Бүгэдэ буряадуудай үндэһэн соёлой эблэл болон редакцин ажалша коллектив.

Редактор
Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕ-
ГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОН-
ДООВ Ц. Ц., ЖИГЖИТОВ
Б. М. Ж. (харюусалгата сек-
ретарь), НИМАЕВ П. Н. (ре-
дакторай орлогшо), СЧИРОВ
С. Д., РИНЧИНОВ С. Д. (ре-
дакторай орлогшо), ТОКТО-
ХОЕВА В. Э.

Редакцин телефонүүд: редактор—2-50-96, приемный—2-54-54 редакторай орлогшоной —2-68-08, 2-62-62,
харюусалгата секретарины—2-50-53, секретариатай—2-66-76, гагагууд: советүүдэй хүдэлмэрин ба нитын эмхидхүүдэй
—2-34-05 (дагшан), 2-61-35, 2-56-23, социаль-экономическа—2-64-36 (дагшан), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, соё-
лой эрхэй Байгаль хургуулинуудай—2-60-21 (дагшан), 2-57-63; 2-67-81 олоннитын хүдэлмэрин ба мэдээлэл—
2-54-93 (дагшан), 2-34-05, 2-69-5